

Spreminjati sebe in svet na boljše ali kaj lahko naredimo za zadovoljstvo zaposlenih?

dr. Katarina Rigler Šilc, pomočnica ravnateljice, OŠ Ledina

V prispevku predstavljamo dejavnosti, ki jih na Osnovni šoli Ledina izvajamo z namenom ustvarjanja pozitivne klime med zaposlenimi tako v času klasičnega šolanja (v šoli) kot tudi v času šolanja na daljavo. Dragoceno znanje na tem področju zaposleni pridobivamo z lastnimi izkušnjami in tako soustvarjamo primere dobrih praks na področju zadovoljstva zaposlenih. V zadnjih letih smo na OŠ Ledina izvedli številne in raznolike tovrstne aktivnosti. Izkazalo se je, da lahko dobro premišljene dejavnosti pozitivno, spodbudno, dolgotrajno in povezovalno vplivajo na zaposlene.

Šolska klima

Šolska klima je pomemben element kakovosti šole. Raziskujejo in proučujejo jo številni strokovnjaki po svetu in tudi v Sloveniji. S šolsko klimo pogosto enačijo tudi zadovoljstvo. Soustvarjajo jo vsi, ki so vpleteni v vzgojno-izobraževalni proces na šoli, to so učitelji, učenci, starši in svetovalni delavci. Vsaka šola se po svojih najboljših močeh trudi razvijati takšno klimo, ki nudi optimalne pogoje za izvajanje vzgojno-izobraževalnega procesa v prijetnem vzdušju v korist in zadovoljstvo vseh deležnikov. Glede na to, kakšna je šolska klima, lahko napovemo uspešnost šole. Če se učenci, zaposleni in starši na šoli dobro počutijo, potem velja, da je klima dobra. Zadovoljni in motivirani deležniki praviloma dosegajo tudi boljše rezultate. V prispevku se ne osredotočamo na teoretična izhodišča šolske klime, ampak želimo predstaviti primere dobre prakse, s katerimi želimo izboljšati zadovoljstvo zaposlenih. Na naši šoli smo se odločili slediti besedam, ki jih je zapisal George Bernard Shaw: *Na tem svetu uspevajo samo ljudje, ki se pogumno napotijo iskat okoliščine, kakršne si želijo, če pa jih ne morejo najti, jih ustvarijo sami.* Našemu kolektivu je z močno podporo in v sodelovanju z ravnateljico Marijo Valenčak uspelo ustvariti nekaj takih »okoliščin«, ki jih predstavljamo v nadaljevanju.

Čudo na razrednih urah

Leta 2015 je Osnovna šola Ledina prejela laskavi naziv Najbolj kulturna šola v državi. Zaposleni smo hoteli to leto posebej oplemenititi, zato smo se odločili, da bomo skupaj napisali priročnik za učitelje, ki bo obravnaval različne teme za ure oddelčne skupnosti. Ravno v tistem času je izšel prevod mladinskega romana *Čudo* avtorice R. J. Palacio, ki nam je ponudil številne izhodiščne teme za nastanek našega priročnika. Direktorica založbe Ocean Nataša Detič je zaupala našim idejam in tako smo skupaj izdali priročnik z naslovom *Čudo na razrednih urah*. Po njenem mnenju »priročnik pomaga razvijati sočutje, empatijo in zmožnost sprejema-

Čudo na razrednih urah

nja drugačnosti. Z obravnavo tem iz priročnika pri razrednih urah v osnovni šoli učitelji dejavno vplivajo na izboljšanje medčloveških odnosov ter na izogibanje nestrpnosti in medsebojnim sporom«.

Prav to sodelovanje je med nami steklo posebne vezi, saj smo se veliko družili, ko smo priročnik ustvarjali, ga preizkušali v razredu in predstavljali po šolah po Sloveniji.

Nina Hvala Klančič, soavtorica, je strnila svoje vtise: »Kmalu po izidu prevoda romana *Čudo* nas je sodelavka Katarina Rigler Šilc spodbudila k branju

te izjemno navdihujoče knjige in nam predstavila predlog, da bi skupaj po tematiki iz knjige napisali priročnik *Čudo na razrednih urah*. Zaradi izrednega navdušenja nad vsebino knjige in zavedanja, kako pomembne so skrbno pripravljene razredne ure za naše učence in kako povezujoče vplivajo na njihove medsebojne odnose, se nas je odzvalo veliko učiteljev. Vsak je na svoj način predstavljal vsebine učencem na urah oddelčne skupnosti in z zanimanjem zapisoval ugotovitve in predloge za priročnik. Izmenjava mnenj in nasvetov je zelo povezala tudi nas – učitelje. Predstavljali smo svoje ideje, izkušnje in po objavi priročnika začutili, kako so naši primeri dobre prakse zanimivi in uporabni tudi za učitelje, ki poučujejo na ostalih šolah po Sloveniji. Tako smo v letu izdaje priročnika pripravili številne predstavitve po celotni Sloveniji in vsakič, ko smo predstavljali naš projekt, smo z velikim ponosom prenesli naše čudovite in pozitivne skupne ideje še med ostale pedagoške delavce in ob tem občutili še globlji pomen našega skupnega delovanja.«

Štartaj, Ledina

V šolskem letu 2016/17 smo zasnovali temelje projekta, ki smo ga poimenovali Štartaj, Ledina. Namesto rednega timskega sestanka za učitelje enkrat na leto organiziramo različne dejavnosti. V vsakem kolektivu je zagotovo veliko delavcev, ki se profesionalno ali ljubiteljsko ukvarjajo s kakšno dejavnostjo in so svoje znanje pripravljeni deliti z ostalimi sodelavci. Na naši šoli se učitelji takim povabilom z veseljem odzivajo in svoje delo v vlogi izvajalca opravijo z odliko in profesionalno.

Pri načrtovanju tovrstnih delavnic je potrebno veliko organizacije, saj smo prostorsko in časovno omejeni. Delavnice je potrebno ponuditi dvakrat, in sicer najprej za učitelje, ki poučujejo dopoldne, kasneje pa še za učitelje OPB. Prvo leto smo delavnice posvetili športu, in sicer so si zaposleni izbrali eno izmed ponujenih športnih panog: pilates, jogo, košarko, badminton ali meditacijo. Ekipo izvajalcev je bila v celoti sestavljena iz naših učiteljev. Pozitivna posledica tega projekta je, da že peto leto vsem zaposlenim na šoli nudimo vadbo pilatesa enkrat na teden.

V šolskem letu 2017/18 smo s projektom nadaljevali. Štartaj, Ledina 2 smo posvetili umetnosti. Zaposlenim smo ponudili naslednje delavnice: izdelovanje skodelic, predavanje Resnica o hujšanju, kuharsko delavnico, ustvarjanje portreta, pevsko in plesno delavnico ter izdelovanje ognjičeve kreme in mila. Tudi tokrat so bili izvajalci naši učitelji.

V šolskem letu 2018/19 smo po pogovoru in svetovanju z umetniško vodjo Ajdo Rooss iz LGL vsem zaposlenim v okviru projekta Štartaj, Ledina 3 po-

nudili možnost ogleda predstave: ali Vihar v glavi ali Kit na plaži. Po predstavi je sledil še strokovni pogovor. Zaposlenim je bilo ponujenih 10 terminov, in sicer tako med vikendom kot tudi med delovnimi dnevi. Obe predstavi vsebujeta teme, ki so tesno povezane s poklicem in poslanstvom učitelja: sprejemanje drugačnosti, najstniške težave, izločanje, nerazumevanje odraslih, viharji v možganih ...

V šolskem letu 2019/20 smo si vsi zaposleni ogledali monokomedijo z naslovom Profesor Kuzman mlajši. Uroš Kuzman je verjetno edini slovenski komik z doktoratom iz matematike. V svoji predstavi na sproščen in duhovit način predstavi, kako deluje šolski sistem in kaj vse se med šolsko uro dogaja. Projekt Štartaj, Ledina 4 je do solz nasmejal celoten kolektiv.

V šolskem letu 2020/21 smo se v okviru projekta Štartaj, Ledina 5 vsi zaposleni udeležili delavnice z naslovom Spoznajmo svet kave. Povabili smo bariستا, ki nas je popeljal na potovanje intenzivnih arom in okusov kave. Okušali smo tradicionalne sorte kav iz različnih držav in se seznanili z načini pridelave. Ugotovili smo, da najdražje kave niso nujno tudi najbolj okusne. Naučili smo se, kako se pravilno pripravi kava in kako vpliva na zdravje. Vsi zaposleni smo prejeli tudi zavitek kave Stow Ibrik Blend Cirkus in skodelico, da bomo usvojeno znanje lahko delili tudi v domačem okolju.

Po izvedenih neformalnih druženjih (športne, umetnostne in gledališke delavnice) smo opravili evalvacijo. Zaposleni tovrstne izvedbe dejavnosti ocenjujejo kot zelo dobre. Ker pozitivno vplivajo na zadovoljstvo zaposlenih v kolektivu, bomo na šoli z njimi nadaljevali tudi v prihodnje.

Strokovna ekskurzija – ogled osnovne šole v Nemčiji

Za kolektiv OŠ Ledina smo 3. in 4. 7. 2018 organizirali dvodnevno strokovno ekskurzijo v Nemčijo. Želeli smo spoznati nemški šolski sistem. S pomočjo svetovnega spleta smo našli šolo v Nemčiji, ki se je odzvala naši prošnji, da nam, slovenskim učiteljem, predstavi nemški šolski sistem. Odzvala se je ravnateljica gospa Cordula Walke Rin iz osnov-

ne šole GS Fischbach iz Nürnberga. Najprej smo si ogledali romantično mesto Rothenburg, ki ima za Slovence poseben pomen. Primož Trubar je prav v tem mestu napisal prvi slovenski knjigi: *Abece-dnik* in *Katekizem*. Naslednji dan smo se odpeljali v Nürnberg. Dan smo začeli z ogledom osnovne šole in predstavitev njihovega programa. Ravnateljica, gospa Cordula Walke Rin, nas je popeljala po šoli in nam predstavila utrip šolskega življenja ter nemški šolski sistem. Od takrat naprej veliko bolj cenimo slovenski šolski sistem. Nad samo zgradbo smo bili navdušeni, smo pa mdr. izvedeli, da ima učitelj 28-urno delovno obvezo, da OPB izvaja delavec iz javnih del (brez izobrazbe), da na šoli nimajo knjižnice, da v razredih ni računalnikov in da sploh nimajo urejene nobene prehrane. Učitelji so bili nad izvedbo in programom strokovne ekskurzije navdušeni.

V šolskem letu 2019/20 smo želeli spoznati slovaški šolski sistem. Tudi v Bratislavi smo že našli osnovno šolo Šola ulica Dunajska, ki nam je bila pripravljena predstaviti slovaški šolski sistem. Povezali smo se z ravnateljem, gospodom Robertom Duko, ki je za naš kolektiv poleg sprejema na šoli pripravil tudi zelo zanimiv program: ogled mestnega jedra, ogled dvorca Crveni kamen, gradu Devin in vožnjo z ladjo po Donavi. Žal smo morali to strokovno ekskurzijo zaradi epidemije prestaviti.

Osnovna šola v Nurnbergu

Rothenburg, kolektiv

Ledinska zakladnica

Tudi v času šolanja na daljavo smo organizirali in izvajali dejavnosti, ki so bile namenjene krepitvi medsebojne povezanosti zaposlenih. Tako kot v spomladanskem času šolanja na daljavo v letu 2020 smo imeli tudi v lanskem šolskem letu v novem učnem okolju MS Teams učitelji svoj kanal, ki smo ga poimenovali Ledinska zakladnica. Razdeljena je bila na 5 področij: Poskusi tudi ti, Razmi-gajmo se, Slika pove več kot tisoč besed, Smeh je pol zdravja in Z Ledinci v kuhinji. V njej so si zaposleni izmenjevali različne nasvete, recepte, pesmi, izkušnje, fotografije ... V tem času je nastala prava zakladnica različnih modrosti, ki je med nami tkala nevidne, povezovalne vezi. Dejstvo je, da smo bili fizično oddaljeni drug od drugega, a smo prav s pomočjo te zakladnice ostajali drug drugemu blizu, vendar na drugačen način.

Natečaj Najbolj srčno voščilo

V začetku decembra 2020 smo na šoli razpisali dva natečaja za najbolj srčno novoletno voščilo. Prvi natečaj je bil namenjen učencem, drugi pa učiteljem.

Na slednjega se je odzvalo veliko strokovnih delavcev, ki so ustvarili izjemna srčna voščila.

Tik pred novim letom smo vsa voščila zbrali v interno knjižno zbirko z naslovom *Srčna voščila* in jo podarili nam, vsem zaposlenim na osnovni šoli Ledina, za novoletno darilo. Urednica zbirke Manca Kavčič Zupan, učiteljica razrednega pouka, je e-zbirko na pot pospremila z besedami:

V vsakem od nas je želja po dobrem in lepem, po boljšem in lepšem.

Srčna voščila nosimo s seboj.

Dajmo jim obliko, pošljimo jih v svet.

Naj srečajo še kakšen par oči, še kakšno srce.

In takrat se lahko uresničijo.

Kot se za novoletno zbirko spodobi, je voščila preoblekla v novoletno obleko in jih opremila tudi s slikami Zimske Ljubljane, ki so delo slikarja Laszla Hermana, sicer tudi učitelja tehnike in tehnologije na naši šoli.

Drage Ledinke in Ledinci!
V novem letu vam želim čim več:
objemov, ki pomirjajo,
nasmehov, ki zblížujejo,
pogledov, ki pobožajo,
besed, ki opogumljajo,
dejanj, ki plemenitijo,
vezi, ki bogatijo.
Srečno in iskrivo 2021!

Uršula Mavrič, šolska psihologinja

Pogumno voščilo
Dragi Ledinec, Ledinka!
UPAJ SI
verjeti vase in uresničiti sanje,
biti srčen in prijazen,
skrbeti za zdravje in svoje najdražje,
spreminjati sebe in svet na boljše,
upati v SREČNO leto 2021.

Lidija Stanič, učiteljica slovenščine

Zimska Ljubljana 1 in 2, Laszlo Herman

Namesto rednega timskega sestanka smo v predprazničnem času pripravili e-zdravico. Vezno besedilo prireditve je bilo stkano iz voščil učiteljev iz zbirke *Srčna voščila*, same točke prireditve pa so skrbno pripravili posamezni aktivisti. Učitelji in ostali strokovni delavci so bili nad praznično izvedeno e-zdravico zelo navdušeni, prav tako pa so z veseljem prelistali po darilu – naši e-zbirki *Srčnih voščil*.

Leto 2020 je med nami staklo posebne vezi. Skupaj smo bili postavljeni pred nove, popolnoma neznanе izzive. Skupaj jih tudi premagujemo, vsak na svoj način, in vsak izmed nas piše svoje zgodbe in svoje spomine. Ob koncu tega šolskega leta bomo v obliki kronike izdali zbirko skupnih spominov na leto 2020, ki je bilo drugačno, turbulentno, obrnjeno na glavo in hkrati edinstveno. V novo šolsko leto 2021/22 vstopamo z novim upanjem. Da bomo spreminjali sebe in svet na boljše.